

Aphthona violacea

Kärrtöreljordloppa

Skalbaggar, Bladbaggar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
B2b(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Chrysomelidae (bladbaggar),
Släkte: *Aphthona*, **Art:** *Aphthona violacea* - kärrtöreljordloppa (Koch, 1803) **Synonymer:**

Kännetecken

En 2–2,5 mm lång jordloppa. Kroppsformen är oval och bakbenen utformade som kraftiga hoppben. Färgen är svartblå med brunaktiga ben och antenner. Det finns flera snarlika arter i släktet. Arten är därför svårbestämd och identifieringen måste granskas av en specialist.

Utbredning och status

Kärrtöreljordloppan är sedan gammalt känd från Gotland. En gammal uppgift från Skåne är osäker. Efter 1985 är arten funnen på Gotland samt nyupptäckt i norra Bohuslän. Den förekommer även som införd i Uppland, Arten saknas i övriga Norden, och är närmast påträffad i Estland och Lettland. Världsutbredningen sträcker sig från Västeuropa till Kaukasus.

Ekologi

Lever på kärrtörel (*Euphorbia palustris*) i öppna kärr, fuktängar och på havsstränder. Äggläggningen sker på försommaren och larverna utvecklas troligen, som hos andra arter i släktet, i värdväxtens rötter. De fullbildade skalbaggarerna visar sig redan på hösten och övervintrar därefter i marken. I slutet av maj följande år sitter de uppe i blomställningarna och äter av de gulgröna högbladen, vilket gör att artens förekomst på en lokal är lätt att konstatera. Numera förekommer inte kärrtörel i Skåne och kanske förekom jordloppan där på någon annan törelart.

Hot

Dikning med åtföljande igenväxning av många gotlandsmyrar har säkert lett till att arten minskat starkt. Ytterligare uttorkning och igenväxning som missgynnar kärrtöreln är det främsta hotet mot populationen.

Åtgärder

Ytterligare negativ påverkan på Gotlands myrar bör undvikas och myrar med kärrtöreljordloppa bör särskilt uppmärksammas i naturvården. Arten bör eftersökas på Öland och i Västra Götalands kusttrakter.

Litteratur

- Douguet, S. 1994. Coleopteres Chrysomelidae Volume 2 Alticinae. Fed. Francaise Soc. Sci. Nat. Paris.
Freude, H., Harde, K. W. och Lohse, G. A. 1966. *Die Käfer Mitteleuropas*. Bd. 9, sid. 219.
Koch, K. 1992. *Die Käfer Mitteleuropas*. Ökologie. Bd. 3, sid. 103.
Palm, T. 1955. Coleoptera med en isolerad nordeuropeisk förekomst i Sverige. En sammanställning och kritisk granskning av i Cat. Col. 1939 upptagna eller senare meddelade arter. *Opusc. Ent.* 20: 122.

Författare

Bengt Ehnström 1999. Rev. Hans-Erik Wanntorp 2005, 2012. © ArtDatabanken, SLU 2012.